

LAMENTACIONES SUTIYOQ LIBRO

Lamentaciones sutiyoq kay libroqa pichqa parteman rakisqam kachkan. Sapa rakitaqmi huk taki. Sapa rakim willakun Jerusalen llaqta tuñichisqa, purmachisqa, runakunapas huklaw nacionman preso pusasqa kasqanmanta. Chay rakikunaqa otaq takikunaqa waqayllawanña takinam karqa. Israel runakunapa anchallataña llakikusqankumanta willakuchkaspapas kay libroqa willakuntaqmi runankuna Diospi confiakusqanmanta chaynataq hamuq tiempokunapi Diospa bendicionnin suyasqankumantapas.

Jerusalen llaqtarayku llakikusqanmanta

1 ¹ ¡Imaynanpimá sapallanñaqa rikurirun runakunawan hunta kaq llaqtaqa!
¡Imaynanpimá viuda hinaqa rikurirun nacionkunapa ancha reqsisqan llaqtaqa!
¡Imaynanpimá debaldella llamkaqñaqa rikurirun llaqtakuna gobiernaq llaqtaqa!

² Tutankunam waqaypaq-waqapakuchkan.
Sutillam weqenkunapas uyanpi kachkan.
Kuyaqninkunapas manam consuelaykunkuchu.
Llapallankumantam mana consuelaykunkuchu.
Lliw amistadninkunapas traicionarunñam.
Paykunaqa rikurirun enemigonñam.

³ Juda nacionpi kaqkunam ñakariruspanña chaynataq sasa llamkaykunapi karuspanña nacionkunaman preso pusasqa rirqaku.
Huklaw nacionkunapiñam *yachchkanku.
Mana samay tariqñam kachkanku.
Qatikachaqnin enemigonkunam hayparurqaku.
Ñakarisqankupim paykunataqa hayparurqaku.

⁴ Sion Moqoman riq ñankunam llakirayachkan fiestankunaman manaña pipas risqankurayku.
Llapallan zaguanninkunam tuñichisqa kachkan.
Sacerdotenkunam “¡Ay, ay!” nispa waqachkanku.

Doncellankunapas llakikuymantam qaparichkanku.

- ⁵ Contranpi kaqkunam kamachiqninña rikurirun.
 Enemigonkunam hawka kawsakuqña rikurirun.
 Llumpay mana kasukuq kasqankuraykum
 Tayta Dios llakichirqa paykunata.
 Conrankupi kaqkunapa ñawpaqnintam
 presota pusarqaku warmankuta.
- ⁶ Sion Moqopi sumaq llaqtapa
 kuyayllapaq kayninqa tukurunñam.
 Jefenkunapas kachkan
 pastota mana tariq luwichukuna hinañam.
 Qatikachaqninkupa ñawpaqnintapas
 purirqaku mana kallpayoqñam.
- ⁷ Jerusalem llaqtayoqkunam humillachisqa kaspanku
 ñawpaq watakunapi kapuqninkuta yuyarinku.
 Runakunapa llaqtankunapi purispankum
 ñawpaq watakunapi kapuqninkuta yuyarinku.
 Contranpi kaqkuna vinceruptinmi
 mana pipas yanapaqninku karqachu.
 Ñakarisqankuta qawaspankum
 enemigonkuna asipayarqaku.
- ⁸ Jerusalem llaqtam huchallikurun llumpayllataña.
 Chayraykum rikurirun llumpay despreciasqaña.
 Llapallan alabaqninkunam kamipayachkanku.
 Penqaymanta rikuruspankam kamipayachkanku.
 Chayraykum waqachkan penqakuymanta.
 Chayraykum qepanchakurun penqakuymanta.
- ⁹ Qachanpas sutillam kachkan pachanpiqa.
 Manam piensarqachu imam sucedenantaqa.
 Vencerachikunmi admirakuyapaqa.
 Manam pipas qoykunchu consuelota.
 Dios Taytalláy,
 qawariwayá llakisqa kallasqayta.
 Dios Taytalláy,
 qawariwayá enemigoypa hatunchakusqanta.
- ¹⁰ Jerusalem llaqtapa qori-qollqentam
 contranpi kaqkuna lliw qechurun.
 Huklaw nacionniyoq runakunam
 chaypi santuarionman yaykurun.
 Chay yaykuqkunatam

Jerusalen llaqta rikurun.
 Dios Taytalláy,
 chayna runakunaqa
 manam yaykunanchu karqa
 huñunakuynikimanpas.
 Manamá kamachikurqankichu
 chayman yaykunallankutapas.

11 Jerusalenpi *yachaqkunam
 “¡Ay, ay!” nistin mikuyta maskanku.
 Kawsanankupaqmi kuyayllapaq kapuqninkuta
 mikuyapaq qochkanku.
 Dios Taytalláy, qawariwayá ñoqallayta.
 Qawariyá kamisqa kallasqayta.

12 Kaynin puriqkunaqa
 qawarispayá tanteariychik.
 Llakikuyniy hinaqa
 mana kasqantayá qawariychik.
 Ancha piñakusqan punchawpi
 Tayta Dios llakichivasqantayá qawariychik.

13 Tayta Diosmi altomanta ninata kachamurqa.
 Tulluykunata kañarunanpaqmi kachamurqa.
 Purisqaypim toqllata hina churarurqa.
 Chaywanmi kikinmanña kutirichiarqa.
 Purmarachiwaspanmi llakisqata saqeruwarqa.
 Sapa punchawmi llakisqata saqeruwarqa.

14 Tukuy mana kasukuyniykunawanmi
 yugowan hina kikinpuni wataruwan.
 Chay yugota matankayman wataruptinkum
 kallpayta tukuruwan.
 Chay contraypi kaqkunaman Señor qoykuwaptinmi munaychakuruwan.

15 Señormi valeroso soldadoykunata
 ñoqamanta karuncharurqa.
 Akllasqay mozokunata tukurunapaqmi
 contraypi tropakunata huñuramurqa.
 Uvas sarunapi hinam Señorqa
 Juda nacionpi doncellakunata saruparurqa.

16 Yaw ñawilláy,
 kaykuna pasawasqanwanmi waqachkani.
 Yaw ñawilláy,
 yakuta hinañam waqachkani.

Manam piyniypas kanchu consuelawaqniy.
 Manam piyniypas kanchu kallpanchawaqniy.
 Wawaykunam hukmanyasqaña kachkanku
 enemigonku vencerusqanrayku.

17 Sion llaqtaqa makinkunatam haywarin.
 Ichaqa manam kanchu pipas consuelaqnin.
 Jacob castakunapa contranpim
 Tayta Dios kamachikurqa.
 Muyuriqninpi runakunatam
 contrankupi kamachirqa.
 Qayllankupim Jerusalenqa
 despreciasqa rikurirqa.

18 Allin ruraqmi Tayta Diosqa.
 Manam kasukurqanichu palabrankunataqa.
 ¡Llapallan runakuna, uyarirwaychik!
 ¡Ñakarisqaytayá qawariwaychik!
 Doncellaykunatam presochaspa púsarunku.
 Mozoykunatam presochaspa púsarunku.

19 Kuyaqniykunatam qayakurqani ñoqaqa.
 Ichaqa traicionaruwankum paykunaqa.
 Sacerdoteykunam kawsanankupaq mikuyta maskastin
 wañurun chawpiypi.
 Ancianoykunam kawsanankupaq mikuyta maskastin
 wañurun chawpiypi.

20 Dios Taytalláy,
 llakikuypi kasqaytayá qawariykuy.
 Ukullaypa timpusqantayá qawarikuy.
 Ñoqapa sonqollaymi ukullaypi tukukuruchkanña.
 Mana kasukusqayraykum tukukuruchkanña.
 Espadayoqkunam wawallaykunata callekunapi wañurachin.
 Wasi ukupi kaqkunatapas lliwmi wañurachin.

21 “¡Ay, ay!” nisqaytam runakuna uyarirunku
 ichaqa manam pipas consuelaqniy kanchu.
 Ñakarisqaytam llapallan enemigoykuna yacharunku.
 Chayna rurasqaykimantam paykunaqa kusikuchkanku.
 Willasqayki tiempotayá chayachimuyña.
 Ñoqa hina kanankupaqyá chayachimuyña.

22 Yuyariyá tukuy mana allin rurasqankuta.
 Castigawarqankim mana kasukusqaymanta.
 Paykunatapas castigayá chaynata.

Anchallañam “¡Ay, ay!” nispa waqasqayqa.
Anchallañam sonqoypa hukmanyasqanqa.

Jerusalen llaqtata Tayta Dios castigasqanmanta

- 2** ¹ ¡Imaynanpimá Señorqa
Sion Moqopi sumaq llaqtataqa tutayarachin!
¡Imaynanpimá piñakuspanqa
Sion Moqopi sumaq llaqtataqa tutayarachin!
Cielomanta wischumuchkaq hinam wischumurqa
Israel casta runakunapa sumaqllaña llaqtanta.
Piñakusqan tiempopiqa manam yuyarirqachu
chakinpa samanana llaqtamanta.
- ² Señorqa mana llakipayaspanmi millpuypaq-millpurun.
Jacob castakunapa llapallan wasitam millpurun.
Sumaq Juda nacionpi amparakunanku wasikunatam
ancha piñakuyninpi tuñirachin.
Gobiernasqan naciontam pampakamaraq humillarachin.
- ³ Señorqa anchata piñakuspanmi chinkarachin.
Israel castakunapa tukuy atiyntam chinkarachin.
Enemigopa qayllanpim yanapakuyninta karuncharachin.
Manañam munanchu yanapawaykuta.
Jacob castakunapa llaqtankunapim
lenguachkaq ninata ratarirachin.
Muyuriqninpi tukuy tarisqanta
ruparunanpaqmi ratarirachin.
- ⁴ Señorqa nacionpa enemigon hinam
flechana armanta alistarun.
Señorqa contranpi kaq hinam
alleq makinta alistarun.
Chinkarachinmi tukuy kuyayllapaq kaqkunata.
Ninata hinaraqmi kachaykurqa piñakuyninta.
Sumaq Sion llaqtamanmi kachaykurqa piñakuyninta.
- ⁵ Señorqa enemigo hina rikuriruspanmi
Israel castakunata millpuypaq-millpururqa.
Millpuchkaq hinamá
palacionkutapas millpuypaq-millpururqa.
Paykunapa amparakunan wasikunatam purmarachirqa.
Sumaq Juda nacionpi *yachaqkunatam
anchallataña llakichispan waqachirqa.
- ⁶ Huertapi chukllata hinaraqmi
templontapas tuñirachin.

Payman asuykunanchik templotam
purmarachin.

Tayta Diosmi qonqarachin

Sion Moqopi fiestakunata.

Tayta Diosmi qonqarachin

samana punchawkunata.

Anchallataña piñakuspanmi

qepanchakurun reyta.

Anchallataña piñakuspanmi

qepanchakurun sacerdoteta.

⁷ Señorqa altarnintam qepanchakurun.

Señorqa santuariontam cheqnipakurun.

Llaqtapi palacionkunapa murallankunatam

qoykun enemigokunaman.

Tayta Diospa templonpim

fiesta punchawkunapi hinaraq qaparinku

runamasinkunaman.

⁸ Sion Moqopi sumaq llaqtapa murallan

tuñirachiytam Tayta Dios tantearun.

Tuñichinanpaq rimasqantam mana samaspa rurарun.

Llaqtapa hawa lawninpi murallatam qaparirachin.

Llaqtapa uku lawninpi murallatam qaparirachin.

Iskay lawnintam payqa tuñirachin.

⁹ Llaqtapa zaguanninkunam allpa ukupi chinkarun.

Punkupa cerrojonkunatam pasaypaqta pakiparun.

Chay llaqtapa reyninpas

huklaw nacionkunapiñam kachkan.

Chay llaqtapi kamachikuqkunapas

huklaw nacionkunapiñam kachkan.

Tayta Diospa yachachikuyninkunapas manam kanñachu.

Tayta Diosmanta willakuqkunapas

revelaciontam mana chaskinkuñachu.

¹⁰ Sion Moqopi sumaq llaqtapa ancianonkunam

pampapi tiyaspanku upallarunku.

Umankuman allpata maqchikuykuspankum

luto pachawan churakurunku.

Jerusalen llaqtamanta doncellakunam

pampakamaraq kumuykunku.

¹¹ Ñawiykunapas waqaytam amirunña.

Ñoqapa ukuymi hukmanyarunña.

Llaqtamasiykuna hatun llakikuypi kasqanraykum

hukmanyasqallaña kachkani.

Warmachakunawan ñuñuq wawachakuna
plazakunapi wañunayasqankuraykum
hukmanyasqallaña kachkani.

12 Paykunam mañakuchkan

“Mamay ¿maytaq tantallapas?” nispa.

“Mamáy ¿maytaq vinollapas?” nispa.

Llaqtapa plazankunapim wañunayaspa tipiruchkankuña.

Mamankupa marqayninpim wañunayaspa pasaruchkankuña.

13 Yaw sumaqllaña Jerusalem llaqta

¿pitataq favornikipiqa rimachiyman?

Yaw sumaq Jerusalem llaqta

¿imamantaq qamtaqa tupachikiman?

Doncellaman rikchakuq Jerusalem llaqta,

qamta consuelanaypaqqa

¿ima ejemplotataq nikiman?

Lamar qocha hina ancha hatunmi

ancha tuñichisqa kaynikiqqa.

¿Yaqachum kanman hampiqnikiqqa?

14 Yanqa revelacionkunatam willasurqanki

chay llaqtapi Diosmanta willakuq tukuqkunaqa.

Mana allin rurasqaykikunata qawachisuptikiqa

manam presochasqaqa riwaqchu karqa.

Yanqa revelacionkunata willasuspaykim

crechisurqanki qamtaqa.

15 Ñanninta llapallan puriqkunam

qawarisuspayki taqllakunku.

Qam sumaq Jerusalem llaqtamantam

burlakusparaqa silbakunku.

Umankutapas aywirisparaqmi

qanmanta kaynata ninku:

¿Kay llaqtatachum sutichanku

“Llapallan llaqtakunamantapas sumaq llaqtam

kay llaqtaqa” nispa?

¿Kay llaqtatachum sutichanku

“Kay pachapi llapallan nacionkunapa

kusikunan llaqta” nispa?

16 Llapallan enemigoykikunam

contraykipi rimapakunku.

Silbasuspaykiraqmi kirunkuta

kirichichispa ninku:

“Paytaqa millpuypaqyá-millpurusunchik.

Kay punchawtam anchallataña suyarqanchik.
Kayqaya kunanqa tariruspa rikuykunchik.”

- 17 Tayta Diosqa tanteasqantam rurarun.
Nisqanpi hinam payqa cumplirun.
Mana llakipayarisanmi tuñirachin.
Unaymantaraq kamachisqanpi hinam tuñirachin.
Payqa enemigoykikunatapas
qanmantam asirachin.
Contraykipi kaqkunatam vanceypaqraq-vencerachin.
- 18 Sion Moqopi sumaq llaqtam
tukuy sonqonwan Señorman qayakun.
Sion Moqopi llaqtapa murallankuna,
tuta punchawyá waqasqaykipas mayu hinaña kallpachun.
Ñawikikunapas mana samaykuspáyá waqachun.
- 19 Tutakuna hatarispaykiyá
horan-horanlla qayakuy.
Yaku kacharichkaq hinayá
sonqoykimanta Señorman willakuy.
Payman makikita hoqarispayá
warmachaykikuna kawsananpaq mañakuy.
Esquinakunapi yarqaymanta wañunayaq
warmachaykikunapaqyá mañakuy.
- 20 Qawariyá Dios Taytalláy.
¿Kaynatañaqa pitapas ruraraqankichu?
¿Wachakusqankuta mikuqtaqa qawakunkichu?
¿Marqarisqankuta mikuqtaqa qawakunkichu?
¿Sacerdotekunataqa wañuchinqakuchu
santuarioykipi?
¿Qanmanta willakuqkunataqa wañuchinqakuchu
santuarioykipi?
- 21 Warmakunapiwan machuchakunam
callekunapa allpanpi wischurayachkanku.
Mozokunapiwan doncellaykunam
guerrapi wañusqa wichirunku.
Piñakusqayki punchawpim
paykunata wañurachinki.
Mana llakipayaspaykim
paykunata ñakarichinki.
- 22 Fiestapaq hinam
tukuy hinastinmanta huñuramurqanki.
Mancharichiqniykutam
tukuy hinastinmanta huñuramurqanki.

Dios Taytalláy, piñakusqayki punchawpiqa
manam pipas lluptirqachu.

Dios Taytalláy, piñakusqayki punchawpiqa
manam pipas puchurqachu.

Marqarisqaykunatam enemigoy wañurachin.
Uywasqaykunatam enemigoy wañurachin.

Librasqa kanankumanta

- 3** ¹Ñoqaqa ñakariykunapi
ñakariq runam kani.
Tayta Diospa piñakuyninpi castigowan
ñakariq runam kani.
- ²Tutayay sitiomanmi hikutaspa pusawarqa.
Mana kanchaypa kasqanmanmi pusawarqa.
- ³Sapa kutillam makinwan castigawan.
Horan-horanllam makinwan castigawan.
- ⁴Aycha-qaraytam payqa mawkayarachin.
Tulluykunatam payqa ñutuparachin.
- ⁵Muyuriqniypi perqata hatarichichkaq
hinam llakikuywan muyurirachiwan.
Muyuriqniypi perqata hatarichichkaq hinam
ñakariywan muyurirachiwan.
- ⁶Tutayaykunapi hinam kawsachiwarqa.
Unayña wañuqkunata hinam kawsachiwarqa.
- ⁷Tukuy muyuriqniymantam corralaruwan
manaña lloqsiy atinaypaq hina.
Ñakarichiwarqam bronce manta llasaq
cadenakunawan hina.
- ⁸Yanapaykuwananpaq qayakuptiypas
manam caso-preciotapas churarqachu.
Yanapaykuwananpaq ruego kuptiypas
manam caso-preciotapas churarqachu.
- ⁹Risqay ñantam
labrasqa rumikunawan hina wichqaruwan.
Purisqay ñankunamantam
huklawman muyurachiwan.
- ¹⁰Wateqaqniy ukumari hinam payqa kawarqa.
Pakakuq leon hinam payqa kawarqa.
- ¹¹Ñanniy manta pantarachiwaspanmi
tisaparuwananpaq hapiruwawan.
Mana piyniy oqtañam saqeruwawan.
- ¹²Flechananwan flecharuwananpaqmi churaykuwan
- ¹³Flechankunaqa rurunniykamaraqmi yaykuruwan.

- 14 Llapa llaqtamasiykunapa asipayananñam rikuriruni.
Tukuy tiempopi takipayananñam rikuriruni.
- 15 Llakiwan huntasqatam Tayta Diosqa ruraruwan.
Ajenjota hinam ancha qatqeta tomarachiwan.
- 16 Ñutu rumiwanmi kiruykunata pakiruwani.
Allpa pampapim payqa qochparachiwan.
- 17 Sonqoypi hawkayaytaqa manam tariniñachu.
Kusisqa kaymantaqa manam yuyariyllapas-yuyariniñachu.
- 18 Kallpaypas tukurusqantañam piensarqani.
Tayta Dios manaña yanapawasqantam piensarqani.
- 19 Ñakarisqaytawan yanqa purisqaytam yuyarini.
Ajenjotawan veneno mallisqaytam yuyarini.
- 20 Chaykunataqa sumaqtam yuyarini
hinaspam manaña kallpayoq kani.
- 21 Chaywanpas anchatam confiakuni.
Chayraykum kaynata piensani:
- 22 Tayta Diospa kuyapayakuyninraykum
mana puchukarunchikchu.
Paypa llakipayakuyninqa
manam haykapiipas tukunchu.
- 23 Mosoqmi sapa tempranon llakipayakuyninqa.
Dios Taytalláy, ancha confiakunam kanki qamqa.
- 24 Ñoqam nini: “Tayta Diosmi kapuqniyqa” nispa.
“Chayraykum payllapi confiakuni” nispa.
- 25 Tayta Diosqa ancha allinmi confiakuqninkunapaq.
Tayta Diosqa ancha allinmi maskaqninkunapaq.
- 26 Tayta Dios yanapawananchikpaqqa
upallalla suyaymi aswan allinqa.
- 27 Warma kaymantapuni
yugoman watasqa hina kaymi aswan allinqa.
- 28 Chaykunata Tayta Dios runaman churkuptinqa
sapallan tiyaspanyá upallalla kachun.
- 29 Allpakamaraqyá payqa humillakuchun.
Ichapas yanapaykunman Diosqa.
- 30 Maqaqninmanyá uyanta qochun.
Llapanpa insultasqanyá kachun.
- 31 Señorqa manam wiñaypaqchu runataqa qepanchakurunqa.
- 32 Pitapas llakichispanqa paymantam llakipayarikun.
Ancha kuyapayakuq kasqanraykum llakipayarikun.
- 33 Runataqa manam yanqapaqchu ñakarichin.

Runataqa manam yanqapaqchu llakichin.

- ³⁴ Kay pachapi carcelasqa runakunata
sarutyachkaq hina ñakarichiqtaqa,
³⁵ Alto-altopi kaq Diospa qayllanpi
runamasinpa derechon negaqtataq,
³⁶ runapa asunton mana allin arreglaqtataq
¿manachum qawachkan Señorqa?
- ³⁷ ¿Pitaq imatapas rimanman
Señorpuni mana kamachikuptinqa?
³⁸ Runapa mana allinninpaq kaqpas
Alto-altopi kaq Diospa rimasqanman hinam.
Runapa allinninpaq kaqpas
Alto-altopi kaq Diospa rimasqanman hinam.
³⁹ Huchallikuspa kawsaq runaqa
¿imanasqataq quejakun kay pachapiqa?
- ⁴⁰ Imaynam kawsasqanchiktayá allinta qawarikusun.
Kaqllamantayá Tayta Diosman kutirikusun.
⁴¹ Hanaq pachapi kaq Diospiyá piensarisun.
Payta mañakuspayá kaynata nisun:
⁴² Huchallikusqaykutam mana pampachawarqankikuchu.
Mana kasukusqaykutam mana pampachawarqankikuchu.
- ⁴³ Anchata piñakuspaykim qatikachawarqankiku.
Mana llakipayarikuspaykim wañuchiwarqankiku.
⁴⁴ Puyukunawanmi harkarachikunki
mañakusqaykuta manaña uyarinaykipaq.
⁴⁵ Llapallan runakunapa qayllanpim
churawankiku millakuypaqña kanaykupaq.
- ⁴⁶ Contraykupim rimarqa llapallan enemigoyku.
⁴⁷ Mancharichisqa hinaspa toqllapa hapisqanmi kaniku.
Tuñichisqa purmachisqapa kasqanpim tarikuniku.
⁴⁸ Kuyasqay llaqtamasiykunam
chinkachisqaña kachkan.
Chayraykum weqeykunapas
mayu hinaraq kallparichkan.
- ⁴⁹ Mana taniytam weqellaykuna sutuchkan.
Mana samaytam weqellaykuna sutuchkan
⁵⁰ hanaq pachapi kaq Tayta Dios qawamunankama,
hanaq pachapi kaq Tayta Dios rikumunankama.
⁵¹ Llaqtapi kaq llapallan sipaskunamantam
sonqoy waqachkan.

Ñawiykunapas nanay-nanay kanankamam
sonqoy waqachkan.

- ⁵² Alton pawaq animalta hinam
mana imamanta enemigoykuna hapiruwan.
- ⁵³ Kawsachkaqllatam pozopi chinkarachin.
Chaypi kachkaptiyimi rumiwan taparuwan.
- ⁵⁴ Umaykamam yakupas pamparuwarqaraq
chaymi nirqani: “Wañukusaqñam” nisparaq.
- ⁵⁵ Dios Taytalláy, qamtam qayakamullarqayki.
Pozopa ukumantaraqmi qayakamullarqayki.
- ⁵⁶ Qayakamusqaytam uyariykullawarqanki.
“Ay, ay” nimusqaytam chaskiykuwarqanki.
Mañakamusqaytam uyariykullarqanki.
- ⁵⁷ Qayakamusqay punchawpim asuykamuwarqanki.
“Ama manchakuychu” nispam niykullawarqanki.
- ⁵⁸ Señorlláy, asuntoypim defiendeykuwarqanki.
Señorlláy, vidallaytam libraykuwarqanki.
- ⁵⁹ Qawarqankim ñakarisqayta Dios Taytalláy.
Qamyá allichaykapuway Dios Taytalláy.
- ⁶⁰ Vengakuwanankupaq tukuy piensasqankutaqa yachankim.
Contraypi tukuy tanteasqankutaqa qamqa yachankim.
- ⁶¹ Dios Taytalláy, uyarirqankim insultawasqankuta.
Uyarirqankim contraypi tukuy mana allin piensasqankuta.
- ⁶² Uyarirqankitaqmi contraypi hoqarikuqkunapa
rimasqankutapas.
Uyarirqankitaqmi tukuy tiempo contraypi
piensasqankutapas.
- ⁶³ Qawariyá tukuy rurasqankupi burlakuwasqankuta.
Qawariyá ñoqamanta burlakuspa takisqankuta.
- ⁶⁴ Dios Taytalláy, paykunamanyá pagapuy.
Rurasqankuman hinayá qamqa pagapuy.
- ⁶⁵ Paykunapa sonqonkutaqa rumiyarachiyá.
Paykunataqa ñakaykuy pasaypaqtayá.
- ⁶⁶ Dios Taytalláy, piñakuspaykiyá
qatikachay paykunataqa.
Kay pachapi qayllaykimantayá
chinkarachiy paykunataqa.

Jerusalen llaqta vencesqa kasqanmanta

4 ¹ ¡Imaynanpimá qoriqa qachachakurun!
¡Imaynanpimá allin qoriqa chapukurun!

- iImaynanpimá templopa alhaja
ruminkunaqa wischurayachkan!
iLlapallan callekunapa esquinankunapiraqmi
wischurayachkan!
- ² Sion Moqo llaqtapi ancha estimasqa runakunaqa
¿imaynanpimá allpa manka hinañaqa rikurirunku?
Qori-puromantapas ancha estimasqa runakunaqa
¿imaynanpimá olleropa rurasqan manka hinañaqa rikurirunku?
- ³ Atoqkunapas uñachankunataqa ñuñunmi.
Atoqkunapas wawachankunataqa mikuchinmi.
Chunniqpi avestruz animalkunamanraqmi
rikchakun llaqtamasiykunaqa.
Chay animalkuna hina mana llakipayakuqmi
ñoqapa llaqtamasiykunaqa.
- ⁴ Ñuñuq wawachakunapa qallunmi
laqanakurunku yakumanta.
Warmachakuna mañakuptipas
manam pipas qoykunchu tantata.
- ⁵ Miski mikuykunalla mikukuq runakunaqa
callekunapim wañunayachkanku.
Allin pachakunallawan pachakuqkunaqa
qopa patapiñam chutarayachkanku.
- ⁶ Llaqtamasiykunapa mana allin rurasqankunaqa
Sodomapa huchanmantapas aswanraqmi karqa.
Qonqaymanta chinkachisqam karqaku paykunaqa.
Mana atacachkasqam chinkarurqa paykunaqa.
- ⁷ Llaqtanchikpi akllasqa runakunapas karqa
ritimantapas aswan yuraqraqmi.
Llaqtanchikpi akllasqa runakunapas karqa
lechemantapas aswan yuraqraqmi.
Paykunaqa karqa coral alhaja rumimantapas
aswan rosado cuerpoyoqraqmi.
Paykunaqa karqa zafiro alhaja rumimantapas
kuyayllapaq rikchayniyoqraqmi.
- ⁸ Kunanqa tutayaymantapas aswan yanaraqmi rikurirunku.
Callekunapipas manaña reqsinam rikurirunku.
Kaspi hina tullunwan qarallanñam rikurirunku.
- ⁹ Yarqaywan wañuqkunamantaqa
guerrapi wañuqkunaraqmi aswan allinqa.

Mikunankupaq kawsayninku manaña kaptinmi
allillamanta wañurqaku paykunaqa.

- ¹⁰ Wawachankuta ancha kuyaq mamakunam
kikillanku wawachankuta yanururqaku.
Wawallankum mikuyninku rikurirurqa
llaqtamasiykunata wañurachiptinku.
- ¹¹ Tayta Diosqa piñakusqanman hinam chaynata rurarqa.
Toqyaruchkaq hina piñakuyninwanmi chaynata rurarqa.
Sion Moqopi llaqtatam payqa kañaykurqa.
Cimientonkamaraqmi llaqtaqa ruparurqa.
- ¹² Nacionkunapi reykunapas manam creerqakuchu
contraykupi kaqkuna Jerusalem llaqtapa
zaguanninkuna yaykunantaqa.
Tukuy kay pachapi *yachaqkunapas manam creerqakuchu
Jerusalem llaqtapa zaguanninkunata enemigoyku yaykunantaqa.
- ¹³ Chaykunaqa pasakurqa
Diosmanta willakuqkunapa huchanraykum.
Chaykunaqa pasakurqa
sacerdotekunapa mana allinkuna rurasqankuraykum
chaynataq llaqta ukupi
allin ruraq runakunata wañuchisqankuraykum.
- ¹⁴ Ñawsakuna hinaraqmi callekunapi purichkanku paykunaqa.
Pachankupas yawarllañam kachkan paykunapaqa.
Chayraykum manaña pipas munarqachu llachpaykuytaqa.
- ¹⁵ Paykunatam runakuna nirqaku:
“iAsurikuychik, millakuyapaqñam
qamkunaqa kankichik!” nispa.
“iAsurikuychik, asurikuychik, ama
llachpawaykuchu!” nispa.
Lluptispanku yanqa puriptinkum
nacionkuna nirqaku:
“Kaypiqa manañam haykapipas
*yachanqakuñachu” nispa.
- ¹⁶ Tayta Diosmi qayllanmanta cheqerachirqa.
Manañam favorecerqañachu paykunataqa.
Sacerdotekunapas manaña respetasqam karqaku.
Yuyaqqunapas manaña llakipayasqam karqaku.
- ¹⁷ Qawasqaykuraykum pisipasqaña kachkaniku.

Yanapaqniykutam yanqa suyachkaniku.
Llaqta cuidana torremantam qawachkaniku.
Mana salvay atiq naciontam suyachkaniku.

¹⁸ Puriptiykupas wateqawankum ñoqaykutaqa.
Manañam puriymankuchu calleykupiqa.
Tukurunanku punchawmi hichpamuchkanña.
Wañurunayku punchawmi chayamuchkanña.

¹⁹ Utqayman kallpaqkunam qatikachawarqaku.
Ankamantapas aswan utqaymanraqmi qatikachawarqaku.
Orqokunapim paykunaqa qatikachawarqaku.
Chunniqim paykunaqa wateqawarqaku.

²⁰ Tayta Diospa sapaqchasqan reytam
uchkuman hina wichiychinku.
Kawsachiwaqniyku reytam
uchkuman hina wichiychinku.
Chay reyniykumantam nirqaniku:
“Llantukuchkaq hinam payman amparakusunchik” nispa.
Chay reyniykumantam nirqaniku:
“Nacionkunapa allin reqsisqanmi kawsakusunchik” nispa.

²¹ Edom nacionpi kaqkuna, asikuyllawanñayá kusikuychik.
Uz lawpi *yachaqkuna, asikuyllawanñayá kusikuychik.
Tomanaykipaq copam qanmanpas chayamunqa.
Sinkaruspa qalalla kanaykim chayamunqa.

²² Yaw sumaq Sion llaqta, tukurunñam
castigasqa kaynikiqa.
Tayta Diosqa manañam pusachisunkichu presotaqa.
Edom nacionpi kaqkuna, castigasunkichikmi
mana allin rurasqaykichikmantaqa.
Edom nacionpi kaqkuna, qawachinqataqmi
qamkunapa huchallikusqaykichiktaqa.

Tayta Dios llakipayarikunanpaq mañakusqankumanta

- 5** ¹ Dios Taytallayku, sucedewasqankumantayá yuyariy.
Dios Taytallayku, insultawasqankutayá qawariy.
² Herenciaykupas forastero runakunapañam.
Wasiykupas mana reqsisqayku runakunapañam.
³ Mana taytayoq hinañam rikuriruniku.
Mamaykupas viudakuna hinañam rikurirunku.
⁴ Tomanayku yakutapas rantinikuñam.
Yantatapas rantiniku preciowanñam.
⁵ Qatikachawaqniykum hichpallaykupiña kachkanku.

- Pisiparuptiykupas manaña samariqtam ruraruwanku.
- ⁶ Saksanaykukama mikunaykupaqmi Egipto nacion
runakunaman makillaykuta haywariniku.
Saksanaykukama mikunaykupaqmi Asiria nacion
runakunaman makillaykuta haywariniku.
- ⁷ Ñoqaykupa abueloykum huchallikuruspa chinkarunku.
Castigasqa kanankumantam ñoqaykuña ñakarichkaniku.
- ⁸ Sirvientekunapa munaychakusqanñam kachkaniku.
Manañam kanchu paykunamanta libraqniyku.
- ⁹ Yaqaña wañuymampas chayaspam
mikunaykutapas apamuniku.
Chunniqpi peleaqkunamanta lluptistinmi
mikunaykutapas apamuniku.
- ¹⁰ Cuerpollaykupas nina hinaraqmi rugarichkan.
Yarqaymanta calenturawanmi chaynata rugarichkan.
- ¹¹ Sion llaqtapi *yachaq warmikunatam abusarqaku.
Juda nacion llaqtakunapi doncellakunatam abusarqaku.
- ¹² Kamachikuqkunatam warkururqaku makinkumanta.
Paykunaqa manam respetarqakuchu yuyaqkunata.
- ¹³ Mozokunatam kutanankupaq churarunku.
Warmakunam yanta qepiwan tankikachanku.
- ¹⁴ Llaqtapa zaguanninpi ancianokunam manaña kanchu.
Mozokunapas tocanankutam manaña tocanukuñachu.
- ¹⁵ Sonqoykupi kusikuyniykum chinkarun.
Tusuyniykupas llakikuymañam tikrakurun.
- ¹⁶ Wichirunmi umaykupi coronaykupas.
İlmaynaraq kasaqku huchallikusqaykumantapas!
- ¹⁷ Chayraykum sonqoykupas onqoq hinaña karun.
Chayraykum ñawiykupas pasaypaq tutayarun.
- ¹⁸ Sion Moqopi llaqtaqa purmarunñam.
Chaypiqa purichkan atoqkunallañam.
- ¹⁹ Dios Taytalláy, qanmi ichaqa wiñaypaq gobiernanki.
Dios Taytalláy, qamqa wiña-wiñaypaqmi gobiernanki.
- ²⁰ ¿Imanasqataq pasaypaqtaqa qonqaruwankiku?
¿Imanasqataq unay tiempoqa saqeruwankiku?
- ²¹ Dios Taytalláy,
qanman kutirikunaykupaqyá kutirichwayku.
Dios Taytalláy,
ñawpaq tiempopi kasqaykuman hinayá mosoqyachwayku.
- ²² Qamqariki qepanchakuru wankikim pasaypaqta.
Contraykupim qamqa piñakurunki ancha-anchata.